



A tó fölött az ég: A Fertő tavi cölöpházak élete, halála és öröksége

Bevezetés: Egy eltűnt tájkép a Világörökség taván

A Fertő tó magyarországi partjának látképét évtizedeken át meghatározta egy különleges építészeti együttes: a fertőrákosi cölöpházak. A víz fölé emelt, nádfedelees építmények sora nem csupán egyszerű nyaralókból állt; egyedi hangulatukkal, jellegzetes összképükkel a táj elválaszthatatlan részévé, kedvelt kulturális látványossággá és a tóval való különleges kapcsolat szimbólumává váltak.¹ Történetük azonban tragédiába torkollott. Az idilli emlékeket mára a rideg valóság váltotta fel: 2021-re az egykor 21 házból álló sort az utolsó szálíg elbontották, helyén pedig egy nagyszabású állami beruházás sebhelyes tája maradt.¹

E házak sorsa több, mint egyszerű ingatlanügyi vita; egyfajta mikrovilágként tükrözi a mai Magyarországot átható mélyebb konfliktusokat. A történetükben összeecsap az állami hatalom és a magántulajdonhoz fűződő jog, a kulturális örökség fogalmának eltérő értelmezése, valamint egy UNESCO Világörökségi helyszín természeti integritásának kérdése.¹ A cölöpházak fizikai eltávolítása nem csupán az új építkezésnek készítette elő a terepet, hanem egyúttal egy kollektív emlékezet és egy sajátos kulturális tájkép eltörlését is szolgálta. A fizikai rombolás egy új, államilag irányított narratíva útját egyengette, amely a terület identitását és célját kívánja újraírni, lecserélve a szervesen kialakult, egyedi múltat egy központosított, tervezett, uniformizált turisztikai jövőképre.⁸

1. fejezet: A szocialista Riviéra: Eredet és emlékek (1960-as évektől 1989-ig)

A cölöpházak története az 1960-as években kezdődött, amikor 1966-ban megépült az első 21 házból álló együttes.² Létrejöttük szorosan illeszkedett a szocialista korszak szervezett üdültetési rendszerébe, ahol az állami vállalatok és a Szakszervezetek Országos Tanácsa (SZOT) a dolgozóik számára biztosítottak pihenési lehetőséget, ami egyfajta szociális juttatásnak és jutalomnak számított.¹⁰

A vállalati üdültetés rendszere

A Kádár-korszak társadalmi szerződésének egyik kulcseleme volt a SZOT-üdültetés, amelyen keresztül a dolgozók a munkahelyüktől kapott „beutalóval” juthattak el a legvonzóbb belföldi nyaralóhelyekre.¹⁰ A Fertő tavi cölöpházak is ennek a rendszernek a részeként jöttek létre. Kezdetben, és sokuk egészen a rendszerváltásig, állami vállalatok üdülőházaik voltak, ahová a cégek dolgozói járhattak pihenni. A tulajdonosok listája a korabeli soproni ipari és adminisztratív elit keresztmetszetét adja: szinte az összes nagy, régi soproni gyárnak volt itt háza, mint például a sörgyár, AFIT, cukorgyárnak, a nádgyárnak, a vasöntödének és a sörgyárnak. Mellettük olyan országos jelentőségű vállalatok és intézmények is birtokoltak itt nyaralót, mint a Kisalföld Volán, a Magyar Posta, sőt, a Belügyminisztérium is.⁹

Élet a tavon

Az akkori élet a tavon a szocialista hétköznapiak sajátos kettősségét tükrözte: a kiváltságot, hogy valaki egy ilyen páratlan természeti környezetben nyaralhatott, a korra jellemző szerény körülmények ellensúlyozták. Bár a házak látványa ikonikus volt, a SZOT-üdülők színvonala gyakran hagyott kívánnivalót maga után; sok helyen hiányzott a fürdőszoba, a meleg víz, és az ellátás is egyszerű volt.¹⁰ A cölöpházak világa azonban a közösségi élményekről, a közös nyaralásokról szólt. A korszak ideológiájának megfelelően a házak a Kádár-rendszer „gulyáskommunizmusának” fizikai megtestesülései voltak. Kézzelfogható, vágyott jutalmat kínáltak a rendszerhűségért és a munkáért, egy gondosan szabályozott ízelítőt a „jó életből” egy politikailag különösen érzékeny helyen, a vasfüggöny közvetlen közelében. A nyaralók léte több volt egyszerű üdültetésnél; a társadalompolitika eszközei voltak, az állam ígéretét szimbolizálták a dolgozók felé: aki hozzájárul a rendszer működéséhez, az megkapja a maga részét a kényelemből és a pihenésből, még egy olyan helyen is, ahonnan át lehetett látni a Nyugatra.

2. fejezet: Új hajnal, bizonytalan álom: Privatizáció és magántulajdon (1990–2016)

A rendszerváltás gyökeresen átalakította a cölöpházak tulajdonosi szerkezetét és sorsát. A korábban vállalati vagyonként kezelt épületeket privatizálták, így azok magánkézbe kerültek, megteremtve egy új, sokszínű tulajdonosi közösséget.⁹

A magánkézbe kerülés folyamata

A házak többsége magánszemélyek tulajdonába került, köztük magyarok és osztrákok egyaránt, ami jól tükrözte a határok megnyitását és a régió egyre erősödő nemzetközi jellegét.⁸ Ezzel egy új korszak kezdődött: a házak egy része dédelgetett családi nyaralóvá vált, ahol generációk nőttek fel, míg másokat kereskedelmi szálláshelyként vagy étteremként (mint például a „Haus im See”) üzemeltettek, így a helyi turizmus szerves részévé váltak.⁴ Az ingatlanok értékét jól mutatja, hogy 2016-ban az egyik ház 200 millió forintért kelt el, ami a tulajdonosok és a piac szemében is a befektetésük magas értékét jelezte.¹⁴

A különleges jogi helyzet

A cölöpházak sorsát alapvetően meghatározta egy rendkívül bonyolult és – mint később kiderült – végzetes jogi konstrukció. A tulajdonosok birtokolták magát a felépítményt, azaz a házat, de az alattuk lévő terület, az állami tulajdonban lévő tómeder, csupán bérelt terület volt.² A szerződéseket 99 évre kötötték, amit a köznyelv és a joggyakorlat is „kvázi örökbérletnek” tekintett. Ez a megoldás a biztonság erős érzetét keltette a tulajdonosokban, és arra ösztönözte őket, hogy jelentős összegeket fektessenek az ingatlanok karbantartásába és fejlesztésébe.²

Ez a 99 éves bérleti konstrukció azonban egyfajta „tulajdonjogi paradoxont” teremtett. A tulajdonosok érzelmileg és anyagilag is teljes értékű birtokosnak érezték magukat, sokan „életük munkáját” fektették a házakba¹, miközben az állam a földtulajdon révén mindvégig megőrizte a végső döntés jogát. Ez a rejtett sebezhetőség egészen addig nem volt nyilvánvaló, amíg az állam úgy nem döntött, hogy érvényesíti hatalmát. A fordulópontot 2016 hozta el, amikor az állam egyoldalúan módosította a szerződéseket, eltörölve a hosszú távú biztonságot, és egy azonnali felmondási lehetőséget iktatott a helyébe.² Ez az egyetlen adminisztratív lépés visszamenőlegesen semmisítette meg a tulajdonosok befektetéseinek vélt biztonságát, és egy álomszerű vagyontárgyat jogi csapdává változtatott.

3. fejezet: A fordulópont: Tűz és a fejlesztés árnyéka (2017–2020)

Két, egymástól látszólag független esemény pecsételte meg végleg a cölöpházak sorsát: egy pusztító tűzvész és egy nagyszabású állami beruházás terveinek megjelenése.

A 2017-es nagy tűzvész

2017 júniusában katasztrófa sújtotta a cölöpházakat. Egy felújítás alatt álló épületben tűz ütött ki, amely az erős szélben a nádtetőkön keresztül villámgyorsan terjedt tovább.¹⁵ A drámai oltásban három magyar megye és Ausztria tűzoltói is részt vettek, de a pusztítást nem tudták teljesen megakadályozni.¹⁵ A tűzvész következtében a 21 házból tíz teljesen megsemmisült, mély sebet hagyva a tájban és a közösségben.⁹ A kárt mintegy 2 milliárd forintra becsülték.³

A „Fertő Part” gigaprojekt megjelenése

Ezzel párhuzamosan egyre konkrétabbá váltak egy állami irányítású turisztikai gigaberuházás tervei. A projekt, amelyet eredetileg 2016-ban 7,9 milliárd forintos költségvetéssel jelentettek be, néhány év alatt több mint 32 milliárd forintosra duzzadt.² A fejlesztést az állami tulajdonú Sopron-Fertő Turisztikai Fejlesztő Nonprofit Zrt. (SFTFN) menedzselte.² A tervek grandiózusak voltak: egy 100 ágyas, négycsillagos szálloda, ököcentrum, egy több mint 800 hajó befogadására alkalmas vitorlaskikötő, sportlétesítmények és egy 880 férőhelyes parkoló építése szerepelt a programban, mindez a Fertő-Hanság Nemzeti Park és az UNESCO Világörökség érzékeny területén.¹³

A jogi lefegyverzés

A gigaprojekt terveinek előrehaladtával párhuzamosan az állam tovább szigorította a tulajdonosokkal szembeni fellépést. A már említett 2016-os szerződésmódosítást követően 2018-ban felszólították a tulajdonosokat, hogy tilos bármiféle „értéknövelő beruházást” végezniük a házaikon. Ez a lépés gyakorlatilag befagyasztotta az ingatlanok állapotát, és ellehetetlenítette a leégett házak újjáépítését.¹⁹

A 2017-es tűzvész, bár kétségtelenül tragédia volt, kapóra jött az állami fejlesztési tervekhez. A katasztrófa fizikailag eltüntette a „probléma” felét, meggyengítette a tulajdonosok közös érdekérvényesítő képességét, és egy olyan nyilvános narratívát teremtett, amely egy „megrongálódott”, „elhanyagolt” területről szólt, ami átfogó megújításra szorul. Ezáltal a gigaprojekt léptéke könnyebben igazolhatóvá vált, hiszen a teljes bontás és újjáépítés logikusabbnak tűnhetett, mint a megrongálódott épületegyüttes helyreállítása.

4. fejezet: Megérkeznek a dózerek: Bontás és kisemmizés (2021)

A cölöpházak történetének utolsó, brutális fejezete 2021-ben zajlott, amely a tulajdonosok teljes kisemmizéséhez vezetett.

Az ultimátum

2021 januárjában a tulajdonosok egy „fenyegető stílusú” levelet kaptak, amelyben az SFTFN 15+90 napos határidőt szabott nekik, hogy saját költségükön bontsák le a házaikat.¹⁹ Amennyiben ezt nem teszik meg, a cég elvégzi a bontást, és a költségeket kiszámlázza a tulajdonosoknak.²

Az anyagi és érzelmi teher

A bontás költségei rendkívül magasak voltak: a beruházó által ajánlott cég akár 100 ezer eurót (körülbelül 36 millió forintot) is elkérhetett egy házért, bár néhány tulajdonosnak sikerült olcsóbb megoldást találnia.⁴ Az anyagi terheknél azonban sokkal súlyosabb volt az érzelmi veszteség. A tulajdonosok tanúvallomásai a tehetetlenség és az árulás érzéséről szólnak. Az olyan kijelentések, mint „A mindenünk volt ez a ház” vagy a helyzet leírása „szinte feldolgozhatatlanként”, jól mutatják a személyes tragédiák mélységét.¹

A kilátástalan jogi küzdelem

A tulajdonosok kétségbeesetten próbáltak jogi úton védekezni. Kérelmezték a bontás felfüggesztését a bírósági eljárás jogerős lezárásáig, azonban az SFTFN nem várta meg a bíróságok döntését. A dózerek hamarabb megérkeztek, visszafordíthatatlan helyzetet teremtve.²⁰ A tulajdonosok úgy érezték, egy olyan állami gépezettel állnak szemben, amely mindenáron a saját akaratát kívánja érvényesíteni, függetlenül a jogi eljárások kimenetelétől.²⁰

Az utolsó csapás

2021 közepére az utolsó cölöpházat is lebontották, a folyamatot pedig „szívszorító” fotók és videók dokumentálták.⁴ Az állami cég beváltotta fenyegetését: az egyik család több mint 20 millió forintos számlát kapott saját otthonának lerombolásáért.²

Dátum	Esemény	Jelentőség	Forrás(ok)
1966	A 21 cölöpház	A vállalati üdültetés	²

	megépítése.	részeként létrejön a jellegzetes épületegyüttes.	
1990-es évek	Privatizáció.	A házak állami/vállalati tulajdonból magánkézbe kerülnek.	9
2001	A Fertő-táj felkerül az UNESCO Világörökségi listájára.	A terület nemzetközi védettséget kap, ami a cölöpházakat is magában foglalja.	1
2016	Az állam egyoldalúan módosítja a 99 éves bérleti szerződéseket.	A tulajdonosok elveszítik a hosszú távú jogbiztonságot, a szerződések azonnal felmondhatóvá válnak.	2
2017. június	Tűzvész pusztít a cölöpházak között.	10 ház teljesen megsemmisül, a terület látképe súlyosan sérül.	14
2018	Értéknövelő beruházások tilalma.	Az állam megtiltja a tulajdonosoknak az újjáépítést és a fejlesztéseket.	19
2020. október	Mészáros Lőrinc cége nyeri a kikötőépítési tendert.	A gigaberuházás kivitelezése megkezdődik, a politikai és	17

		gazdasági érdekek egyértelművé válnak.	
2021. január	Bontási felszólítás.	A tulajdonosok ultimátumot kapnak házaik lebontására, saját költségükön.	19
2021. június	Az utolsó cölöpház lebontása.	A több mint 50 éves épületegyüttes végleg eltűnik.	4
2021. szeptember	Bontási költségek kiszámlázása.	Az állami cég benyújtja a számlát a tulajdonosoknak saját házaik lerombolásáért.	2
2022. június	A Fertő Part beruházás felfüggesztése.	Gazdasági okokra hivatkozva a kormány leállítja a projektet, egy félkész, letarolt tájat hagyva maga után.	14

5. fejezet: Sebhely a tájon: A projekt és ellentmondásai

A cölöpházak helyén megkezdett „Fertő Part” projekt a kezdetektől fogva heves viták keresztüzében állt, és a megvalósítása során számos ellentmondás merült fel.

A szereplők

A projekt mögött egyértelműen azonosítható szereplők álltak. A finanszírozást 100%-ban a magyar állam biztosította a Modern Városok Program keretében.²⁶ A projektet a már említett állami cég, az SFTFN irányította, a legjövődolmezőbb kivitelezési munkákat pedig Mészáros Lőrínchez köthető vállalatok, a Mészáros és Mészáros Kft. és a ZÁÉV Zrt. nyerték el.¹⁷

A politikai narratíva

A kormányzati kommunikáció a beruházást elengedhetetlen modernizációként állította be, amelynek célja, hogy a tó magyar oldala felzárkózzon az osztrák oldalon megszokott turisztikai színvonalhoz, és a part „mindenki számára” elérhetővé váljon.⁸ Ezzel párhuzamosan a projekt ellenzőit „baloldaliaknak” és külföldi (osztrák) üzleti érdekek kiszolgálóinak bélyegezték, igyekezve delegitimálni a kritikákat.⁸

Környezetvédelmi és örökségvédelmi tiltakozás

A projekt hatalmas léptéke széles körű ellenállást váltott ki. Helyi civilek és környezetvédelmi szervezetek, mint a Greenpeace, folyamatosan tiltakoztak a védett nádasok letarolása és egy ökológiailag rendkívül érzékeny területen végzett nagyméretű építkezés ellen.¹⁷

A nemzetközi dimenzió (UNESCO)

A beruházás a nemzetközi örökségvédelmi közösség figyelmét is felkeltette. Az UNESCO Világörökségi Bizottsága komoly aggodalmának adott hangot, kiemelve a „terület masszív további mesterségesítését”.⁷ A szervezet a projekt leállítását kérte, és 2023-ban egy közös tanácsadó missziót küldött a helyszínre, hogy felmérje a beruházásnak a Világörökségi helyszín „kiemelkedő egyetemes értékére” gyakorolt hatását.⁴

A hirtelen leállás

A történet legújabb fordulata 2022 júniusában következett be, amikor a kormány a gazdasági válságra hivatkozva váratlanul felfüggesztette a projektet. A döntés egy „szétdúlt Fertő-partot” hagyott maga után: egy félig megépített, letarolt tájat, amely a grandiózus tervek kudarcának mementója.¹⁴ A projekt teljes életciklusa – a nagyszabású tervektől a hirtelen leállásig – egy olyan fejlesztési modellt mutat be, amelyet a politikai akarat és a tőkekoncentráció vezérelt, nem pedig az ökológiai fenntarthatóság, az örökségvédelem vagy a valós közösségi igények. A tény, hogy a beruházást nem a tiltakozások vagy az UNESCO aggályai, hanem a pénzhiány állította le, leleplezi a mögötte álló tisztán gazdasági és politikai számítást.

Konklúzió: A cölöpházak öröksége

A Fertő tavi cölöpházak története nem csupán egy épületegyüttes eltűnéséről szól, hanem egy olyan tanulságos esettanulmány, amelynek üzenete messze túlmutat a tó partján.

Egy hely eltörlése

A házak lerombolásával egy egyedi kulturális örökség veszett el végleg, pótolhatatlan érzelmi űrt hagyva a helyi közösségben és mindazokban, akik szerették ezt a tájat. Az épületek többek voltak egyszerű ingatlannál: az emlékezet és az identitás hordozói voltak, generációk élményeinek őrzői.¹

A hatalom anatómiája

A cölöpházak sorsa erőteljes példája annak, hogyan képes a központosított államhatalom, szövetségben a koncentrált gazdasági érdekekkel, felülírni a magántulajdonhoz fűződő jogokat, a helyi közösségek akaratát és a nemzetközi örökségvédelmi egyezményeket. Az egyoldalú szerződésmódosítások és a bírósági eljárások semmibevétele ékesen bizonyítják ezt a folyamatot.²

A Fertő jövője

A felfüggesztett gigaprojekt egy bizonytalan jövőképet hagyott maga után. A sebhelyes táj egy olyan grandiózus vízió emlékműve, amely hatalmas pusztítást okozott, de nem volt képes megvalósítani a beígért eredményt.²⁵ A cölöpházak története felveti a kérdést: lehetséges-e még egy fenntarthatóbb, a közösségi akaratot és az örökséget tiszteletben tartó jövő a Fertő tó magyar partján? A válasz a jövő döntéshozóinak felelőssége, de a cölöpházak emléke örök mementóként szolgál arra, hogy mit veszíthet egy nemzet, ha a rövid távú érdekek felülírják a megőrzésre érdemes értékeket.

A dokumentum mesterséges intelligencia segítségével, a témában hozzáférhető források mélyelemzése által került létrehozásra. Bármilyen felelősség kizárva!

Készítette: Varga Szabolcs, varga.szabolcs@fertotobaratai.eu

Idézett munkák

1. Az utolsó deszkaig | Magyar Narancs, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025, <https://magyarnarancs.hu/belpol/az-utolso-deszkaig-248684>
2. Telex: Ledózerolták a család nyaralóját a Fertő-tónál, majd kiszámláztak nekik 20 millió forintot | 24.hu, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025, <https://24.hu/belfold/2021/09/07/ferto-to-colophaz-ledozerolt-nyaralo-szamlal/>
3. Még a japán nádtetőkészítő mesterek is a Fertő tavi cölöpházak csodájára jártak - Nyugat.hu, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025, https://www.nyugat.hu/cikk/japan_nadtetokeszito_mesterek_ferto_tavi_colophaza_k_csodajara
4. Szívszorító felvételek: az utolsó cölöpházat bontják a Fertő tavon | atlatszo.hu -

Átlátszó, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,

<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2021/06/25/szivszorito-felvetelek-az-utolso-colophazat-bontjak-a-ferto-tavon/>

5. A lebontott cölöpházak tulajdonosaitól 88 millió forintot követel a Fertő tónál építkező állami cég a bontási költségekre | atlatszo.hu, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2022/06/02/a-lebontott-colophazak-tulajdonosaitol-88-millio-forintot-kovetel-a-ferto-tonal-epitkezo-allami-ceg-a-bontasi-koltsegekre/>
6. Fertő / Neusiedlersee Cultural Landscape - UNESCO World Heritage Centre, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025, <https://whc.unesco.org/en/list/772/>
7. State of Conservation (SOC 2023) Fertő / Neusiedlersee Cultural Landscape (Austria, Hungary) - UNESCO World Heritage Centre, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025, <https://whc.unesco.org/en/soc/4374/>
8. Civilek szerint ferdít a Magyar Nemzet a Fertő-tavi cölöpházak elbontásával kapcsolatban, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://merce.hu/2021/06/13/civilek-szerint-ferdit-a-magyar-nemzet-a-ferto-tavi-colophazak-elbontasaval-kapcsolatban/>
9. A Fertő-tavi beruházásról is pofátlanul hazudik a baloldal - Pesti Srácok, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://pestisracok.hu/forro-drot/2021/06/a-ferto-tavi-beruhazasrol-is-pofatlanul-hazudik-a-baloldal>
10. A szocialista tömegüdültetést már semmi nem hozza vissza - otpedia, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
https://www.otpedia.hu/egyszer-volt/konyhaablak-a-vasfuggonyon/szocialista-to-megudultetest-mar-semmi-nem-hozza-vissza_1/
11. Nehezen kelnek el a Posta üdülői - Népszava, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025, https://nepszava.hu/3096587_nehezen-kelnek-el-a-posta-uduloi
12. Szintet lépett a környezeti kormánypropaganda: „osztrák érdekeket szolgál a baloldal”, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://greenfo.hu/hir/szintet-lepett-a-kornyezeti-kormanypropaganda-osztrak-erdekeket-szolgalt-a-baloldal/>
13. Saját tulajdonosaikkal bontatják le a Fertő-tavi cölöpházakat - 444, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://444.hu/2021/04/08/sajat-tulajdonosaikkal-bontatjak-le-a-ferto-tavi-colophazakat>
14. Eltűnnek a Fertő tavi cölöpházak - ez lesz helyettük - Közel és távol, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://kozelestavol.hu/eltunnek-a-ferto-tavi-colophazak-ez-lesz-helyette/>
15. Fertő tavi tűzvész: 2 milliárdos kár, nem állítottak elő senkit - ATV, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://www.atv.hu/belfold/20170629/ferto-tavi-tuzvesz-2-milliardos-kar-nem-allitottak-el-senkit/>
16. A tájkép fele leégett Fertőrákoson - 444, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://444.hu/2017/06/29/a-tajkep-fele-leegett-fertorakoson>

17. Mészárosék letarolták a nádist, a tulajdonosoknak le kell bontaniuk a világhírű cölöpházakat | atlatszo.hu, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2021/04/12/meszarosek-letaroltak-a-nadast-a-tulajdonosoknak-le-kell-bontaniuk-a-vilaghiru-colphazakat/>
18. Új lendületet vesz a Fertő tavi beruházás - Építészfórum, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://epiteszforum.hu/uj-lenduletet-vesz-a-ferto-tavi-beruhazas>
19. 88 millió forintot követel a lebontott cölöpházak tulajdonosaitól a Fertő tónál építkező állami cég - Mérce, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://merce.hu/2022/06/03/88-millio-forintot-kovetel-a-lebontott-colphazak-tulajdonosaitol-a-ferto-tonal-epitkezo-allami-ceg/>
20. Elbontotta az állami cég a Fertő tavi cölöpházakat még a jogerős ítélet előtt - Alfahir.hu, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
https://alfahir.hu/hirek/sopronferto_turisztikai_fejleszto_ferto_brenner_koloman_colphazak_bontas
21. Nem várta meg az állami beruházó, mit mond a bíróság, ledózerolta a Fertő tavi cölöpházakat - Telex, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://telex.hu/belfold/2021/06/03/ferto-to-colphazak-bontas>
22. Lebontatta az állami cég a Fertő tavi cölöpházakat még a bíróság döntése előtt - HVG, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
https://hvg.hu/gazdasag/20210604_ferto_to_bontas_colphaz
23. Osztrák Fertő-tavi cölöpháztulajdonos: hihetetlen, hogy ilyen megtörténhet az EU-ban!, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
https://ugytudjuk.hu/cikk/2021-07-08_osztrak-ferto-tavi-colphaztulajdonos-hihetetlen-hogy-ilyen-megtortenhet-az-eu-ban
24. A Fertő tavi cölöpházakokkal fizettetik ki a ledózerolt nyaralójuk bontási költségét - HVG, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
https://hvg.hu/ingatlan/20210907_Ferto_tavi_colphaz_bontasi_koltseg
25. A Fertő-part kapott egy utolsó esélyt ezzel a válsággal - Válasz Online, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://www.valaszonline.hu/2022/08/24/a-ferto-part-kapott-egy-utolso-eselyt- ezzel-a-valsaggal/>
26. GYIK - Fertő Part, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://fertopart.hu/gyik/>
27. A Mészáros-cégek 39 milliárdért vállalták volna a Fertő tavi beruházás kivitelezését | atlatszo.hu, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2024/02/29/a-meszaros-cegek-39-milliardert-vallaltak-volna-a-ferto-tavi-beruhazas-kivitelezeset/>
28. Tragikus látvány a szétdúlt Fertő-part, de lenne kiút a zsákutcából - Válasz Online, hozzáférés dátuma: szeptember 3, 2025,
<https://www.valaszonline.hu/2025/05/27/ferto-part-fertorakos-vizitelep-fejlesztes-projekt-idegenforgalom-civilek-vizpart-barcza-attila/>